λέγει τοὺς ἀνθρώπους του, ἀνάμεσα στοὺς τρελλούς!

Ἔτσιτα, χαμογελοῦσε εὐχαριστημένος, εἰδοποιοῦσε τὸν κόσμο ποιὲς ἡμέρες δέχοταν στὸ κελλί του, κι' ἔκανε ποιητώδεις καὶ φλύαρες δηλώσεις στοὺς δημοσιογράφους.

Ἄλλοτε πάλι ταραζόταν καὶ φώναζε σὰν δαιμονόπληκτος:

— Ὁ Θεὸς θὰ ρίξη φωτιὰ καὶ θὰ κάψη τοὺς ἐνόρκους!... Ὁ Θεὸς θὰ τινάξη στὸν ἀέρα τὸ δικαστήριο! Οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ δικάσουν τὸν ἐντολοδόχο τοῦ Θεοῦ!

Ὁ Γκιτώ, ἐνῶ βρισκόταν στὸ κελλί του καὶ περίμενε τὴν ἡμέρα τῆς θανατικῆς του ἐκτελέσεως, ἔγραφε θρησκευτικοὺς ὕμνους. Ἕνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἔχει τίτλο «Ἀπλότης», ἀρχίζει ἔτσι:

«*Ἤρθε ὁ καιρός πειά, Κύριε, νὰ μὲ δεχθῆτε στὰ οὐράνια!*».

Ἔτσιτα τὸν κυρίευαν παράξενες ἰδέες. Ἤθελε ν' ἀνεβῆ στὸ ἰκρίωμα ντυμένος ὁλόλευκα. Ὁ ἐξομολογητής του, ὁ αἰδεσιμώτατος Χίκς, τὸ ἔκανε τὴν παρατήρηση ὅτι ὁ κόσμος θὰ τὸν περάση γιὰ τρελλό! Ὁ Γκιτὼ τότε, κοκκάνισε ἀπὸ τὴ ντροπή του κι' ἄλλαξε γνώμη...

Ἤθελε ὅμως νὰ κανονίση μόνος του τὸ πρόγραμμα τῶν τελευταίων του στιγμῶν. Στὸν αἰδ. Χίκς ποὺ τὸν ἄκουγε μ' ἀνοχτὸ στόμα, ὁ δολοφόνος μὲ τὰ σγαϊδουρινὰ αὐτιὰ εἶπε μὲ τὸ πράσωπο φωτισμένο ἀπὸ μιὰ παράξενη λάμψη:

— Δὲν θὰ εἴσαστε κι' ἐσεῖς ἀπάνω στὸ ἰκρίωμα; Πάτερ μου, θέλω νὰ πῆτε τὴν πρώτη προσευχὴ ἐσεῖς καὶ νὰ στοματήσετε.... Θὰ διαβάσω μόνος μου, ἐγὼ τὸ δέκατο κεφάλαιο, ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου!.. Ὅταν ἐγὼ θὰ πεθάνω, ἐσεῖς θὰ εἴσαστε στὸν τελευταῖο στίχο...

Ἔτσι κι' ἔγινε.

Ἐνῶ ὁ δήμιος ἑτοίμαζε τὴν ἀγχόνη, ὁ αἰδεσιμώτατος Χίκς εἶπε μιὰ προσευχὴ κι' ἔπειτα ἄφησε τὸ Γκιτὼ νὰ διαβάση τὸ Εὐαγγέλιο. Κατόπιν, ὅταν τέλειωσε, ὁ ἐξομολογητής του ἄρχισε ν' ἀπαγγέλη μὲ τρεμουλιαστὴ φωνὴ τοὺς τελευταίους στίχους τῆς «Ἀπλότητος». Ὁ Γκιτὼ τότε, τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ περνοῦσε ὁ δήμιος τὴ θηλειὰ τῆς ἀγχόνης, γύρισε ἀπότομα τὸ κεφάλι του καὶ ρώτησε τὸν αἰδ. Χίκς:

— Δὲν νομίζετε ὅτι οἱ στίχοι αὐτοὶ θὰ κεφιζόταν ὄν ἔψαλλαν καὶ μουσική;

Κι' ὕστερα, μ' ἕνα ἐκστατικὸ ὕφος φώναξε δυνατά:

— Ἀχ! Δόξα! Δόξα! Ἐμπρός, λοιπόν!

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ σχοινὶ τεντώθηκε κι' ἔστειλε στὸν ἄλλο κόσμο τὸν τρελλὸ δολοφόνο τοῦ προάστιου Γκάρφιλντ.

Αὐτὸς ὁ μυστικοποιθὴς κ' αἰνιγματικὸς Σὲρ Γκιτώ, δὲν μᾶς θυμίζει τὸν Γκοργκούλωφ, τὸν «Πράσινο Τσάρο»;

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ Κ. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΩΝ

ΤΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ ΤΗΣ ΝΤΟΥΖΕ

Διηγοῦνται τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο τῆς μεγάλης καλλιτέχνιδος Ἐλεονώρας Ντοῦζε:

Τὸ 1895 ἡ Ντοῦζε ἐπρόκειτο νὰ παίξη σ' ἕνα θέατρο τῆς Κολωνίας. Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρου ἐνόκιασε τὸ θέατρο στὸν θεατρώνη Σοῦρμαν γιὰ δυὸ παραστάσεις, παίρνοντας ἕνα τραράντιο ἐνοίκιο.

Ἡ Ντοῦζε ἐπρόκειτο νὰ παίξη τὴν «Κυρία μὲ τὰς Καμελίας». Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Κάϊζερ βρισκόταν στὸ Μπόνν. Μόλις λοιπὸν πληροφορήθηκε ὅτι ἡ Ντοῦζε θὰ ἔπαιζε στὴν Κολωνία, ἐτηλεγράφησε νὰ τῆς κρατήσουν γιὰ τὴ δεύτερη παράσταση μιὰ θέση, ἀδιάφορο ποῦ καὶ σὲ ποιὰ τιμή. Συγχρόνως ὁ Σοῦρμαν ἀνανέωσε τὴ συμφωνία μὲ τὸ διευθυντὴ τοῦ θεάτρου γιὰ 14 βραδειές.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ὅμως τῆς δεύτερης μέρας, ἡ Ντοῦζε κάλεσε βιαστικὰ τὸν Σοῦρμαν στὸ ξενοδοχεῖο της καὶ τοῦ ἐξήγησε ὅτι δὲν αἰσθανόταν καὶ τόσο καλὰ τὸν ἑαυτόν της κι' ὅτι καλὰ θὰ ἔκανε νὰ στείλη πίσω τὰ χρήματα σ' ἐκείνους ποὺ πλήρωσαν προκαταβολικῶς εἰσιτήρια γιὰ τὴ δεύτερη παράσταση.

— Ἀδύνατον!... φώναξε ὁ Σοῦρμαν. Ἄλλωστε δὲν πρέπει νὰ γίνη αὐτὸ καὶ γιὰ ἕναν ἄλλον σπουδαιότερο λόγο: Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Κάϊζερ ἔχει ἔρθει ἐπίτηδες ἀπὸ τὸ Μπόνν γιὰ τὴν παράσταση αὐτή.

— Θὰ γυρέση κι' αὐτὴ στὸ σπίτι της ὅπως θὰ κάνουν καὶ τόσοι ἄλλοι ἄνθρωποι, ἀπάντησε ἀδιάφορα ἡ κ. Ντοῦζε.

— Ὄχι, ἀξιότιμη κυρία, ἐπέμεινε ὁ θεατρώνης. Δὲν βρίσκω καμμιὰ δικαιολογία στὸ φέρσιμό σας αὐτό. Ἂν ἀρνηθεῖτε νὰ παίξετε, ἐγὼ θὰ ἐξηγήσω στὸ κοινὸν ὅτι τὸ κοροϊδεύετε.

— Ὥστε μ' ἐκβιάζετε;... Καλά, λοιπόν, θὰ παίξω. Ἀλλὰ προβλέπω ὅτι αὐτὸ θὰ ἐπιδεινώση τὴν ἀδιαθεσία μου, θὰ μὲ ρίξη ὄρθωστη καὶ σὰν συνέχεια θὰ πεθάνω κι' ἔτσι δὲν θὰ μπορέσω νὰ λάβω μέρος στὶς δεκατέσσερες ἄλλες παραστάσεις, ποὺ συμφωνήσαμε.

Ὑπεχώρησε λοιπὸν ἡ Ντοῦζε καὶ ἔπαιξε πράγματι τὸ βράδυ ἐκεῖνο, μὲ ἀπεργίαστη ἐπιτυχία. Ὁ Σοῦρμαν ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ χαρὰ καὶ συνέχαιρε τὸν ἑαυτό του, γιατί νίκησε τὶς ἀντιρρήσεις τῆς καλλιτέχνιδος.

Φανταστῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξί του, ὅταν, γυρίζοντας μετὰ τὴν παράσταση στὸ ξενοδοχεῖο του, βρῆκε τὸ ἀκόλουθο σημείωμα:

«Ἀγαπητὲ κ. Σοῦρμαν.

»Ἀρρώστησα. Δὲν μπορῶ νὰ παίξω ἐπὶ δεκατέσσερες ἡμέρες. Γυρίστε μὲ τὸ θίασό σας πίσω στὸ Στρασβοῦργο, ὅπου θὰ ἐπιστρέψω στὰς ἀρχὰς Μαΐου. Πηγαίνω στὴν Ἰταλία γιὰ ν' ἀναλάβω. ΕΛ. ΝΤΟΥΖΕ».

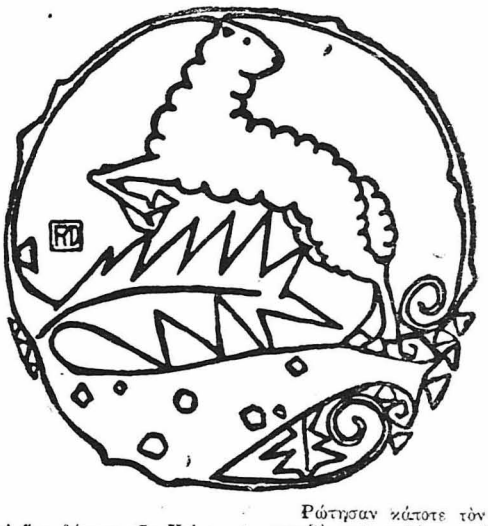

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ ψυχώσεις τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου τοῦ Δ'. Τὸ τελεντο τοῦ Βαν Ντυκ. Ἡ εἰρήνη καὶ ὁ πόλεμος κατὰ τὸν κυνικὸ Διογένη. Ὁ Τορκουάτος Τάσσος γιὰ τὸν Ραφαήλ. Ἕνας λόρδος βαθυπλούτος, ἀλλὰ καὶ ἀρχιτσιγκούνης. Θησαυροὶ ἀχρήστοι, κτλ. κτλ.

Γιὰ τὸν τόσο ἰδιότροπο βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Γεώργιο τὸν Δ', διηγοῦνται τὸ ἑξῆς νόστιμο ἀνέκδοτο:

Μιὰ βραδειά, μετὰ τὸ δεῖπνο του, ὁ βασιλεὺς αἰσθάνθηκε μιὰ τέτοια ἀδιαθεσία, ὥστε ἐνόησε ὅτι βρισκόταν στὶς τελευταίες του στιγμές. Ἐκάλεσε λοιπὸν ἐπειγόντως τὴν ὑπουργό του Ρωμέρτο Πῶλ, ὁ ὁποῖος κατέφθασε στὰ ἀνώτερα κατὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ παρουσιάστηκε ἀνήσυχος καὶ ταραγμένος στὸ βασιλεά του.

— Ἀξιαγάπητέ μου Πῶλ, τοῦ εἶπε ὁ Γεώργιος, πολύτιμε ὑπουργέ μου, ἐγκαταλείπω σὲ σένα τὴν τύχη τῆς Ἀγγλίας. Ἐγὼ πεθαίνω!... Δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ τίποτ' ἄλλο... Πήγαινε στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ!...

Καὶ πρὶν προφτάσει ἐκεῖνος νὰ ἀρθρώση λέξη, ὁ κατὰ φαντασίαν ἐτοιμοθάνατος βασιλεὺς, συνεπλήρωσε μὲ τὸ ἴδιο θλιμμένο ὕφος:

— Ἄκουσε, ἀγαπητέ μου Πῶλ: Ποιὸς σοῦ ἔρραψε αὐτὸ τὸ κοστούμι; Σὲ συμβουλεύω νὰ ἀλλάξης τὸ ράφτη σου...

Ὁ Ἄγγλος ὑπουργὸς κατάλαβε τότε ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε καταληφθεῖ ἀπὸ μιὰ τῶν συνηθισμένων περοδικῶν ψυχώσεών του καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ πῆ λέξη.

***

Ὁ ζωγράφος Βὰν Ντύκ, ὡς γνωστόν, ἦταν μαθητὴς τοῦ μεγάλου Ρέμπραντ.

Διηγοῦνται λοιπόν, ὅτι μιὰ μέρα ποὺ ὁ διδάσκαλος βγῆκε νὰ κάνη ἕναν περίπατο, κάποιος ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ποὺ εἶχαν μείνει στὸ ἀτελιέ, χάλασε ἐξ ἀπροσεξίας μὲ τὸ μανίκι του τὴν ἄκρη ἑνὸς φρέσκου πίνακος τοῦ διδασκάλου. Ὅλοι τότε σκέφτηκαν μὲ ποιὸν τρόπο θὰ διώρθωναν τὸ κακό, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὶς ἐπιπλήξεις τοῦ Ρέμπραντ. Τέλος συνεφώνησαν ὅτι μονάχα ὁ Βὰν Ντὺκ θὰ μποροῦσε νὰ διορθώση τὸ ἔργο.

Πράγματι ὁ κατόπιν μεγάλος καλλιτέχνης κάθησε μπρὸς στὸν πίνακα κι' ἔκαμε τὴ διόρθωσι, μιμούμενος στὴν ἐντέλεια τὴν τέχνη τοῦ διδασκάλου του.

Ὅταν κατόπιν ὁ Ρέμπραντ ἐπέστρεψε καὶ εἶδε τὸ ἔργο του, ὄχι μόνον δὲν ἀντελήφθη τίποτε, ἀλλὰ καὶ ἀνεφώνησε:

— Διάβολε!... Μοῦ φαίνεται ὅτι βρίσκω τὸ ἔργο μου καλύτερο ἀπὸ ὅ,τι τὸ ἄφησα. Ἴσως νὰ τὸ βλέπω τώρα ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι τοῦ καθαροῦ ἀέρος, ποὺ ἀνέπνευσα!

***

Ρώτησαν κάποτε τὸν κυνικὸ φιλόσοφο Διογένη, ποιὰ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης.

— Ἡ διαφορὰ εἶνε, ἀπάντησε ὁ κυνικός, ὅτι στὴν εἰρήνη τὰ τέκνα θάβουν τοὺς γονεῖς των, ἐνῶ στὸν πόλεμο θάβουν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα τους!...

***

Μιλῶντας γιὰ τοὺς συγχρόνους του ζωγράφους ὁ μεγάλος Ἰταλὸς ποιητὴς Τορκουάτος Τάσσος, ἔλεγε:

— Κανένας ἀπ' αὐτοὺς δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ πάρη στὰ χέρια του τὸ πινέλλο, ἂν ἦταν σὲ θέσι νὰ καταλάβη τί κολοσσιαῖο ἔργο ἐδημιούργησε ὁ Ραφαήλ!...

***

Ὁ Ἄγγλος λόρδος Μπράκ, ὁ πρόγονος τῶν περιφήμων λόρδων Φάϊθ, ἦταν ὀνομαστὸς γιὰ τὴν ἀτεριγραπτη φιλαργυρία του.

Μιὰ μέρα ἕνας μισθωτὴς τῶν κτημάτων του, τοῦ πῆγε τὸ ἀντίτιμο τῆς ἐτησίας μισθώσεως, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὅμως ἔλειπε ἕνα σελλίνι. Ὁ λόρδος δὲν τὸ δέχτηκε κι' ὁ χωρικὸς ἀναγκάστηκε νὰ πληρώση καὶ τὸ σελλίνι.

— Ἰδού, πάρε, λόρδε μου, τοῦ εἶπε, θὰ ἤθελα ὅμως νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μ' ἀφήσης νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ στοὺς θησαυρούς σου καὶ νὰ τοὺς θαυμάσω.

Ὁ λόρδος ὅμως, ἂν καὶ κολακευόταν νὰ ἐπιδεικνύη τὰ πλούτη του, ἀπάντησε ὅτι δὲν εἶχε καιρό.

— Σὲ παρακαλῶ, λόρδε μου, ἐπέμεινε ὁ χωρικός, κάνε μου αὐτὴ τὴ χάρι καὶ θὰ σὲ πληρώσω. Θὰ σοῦ δώσω ἕνα ἀκόμα σελλίνι.

— Ἕνα σελλίνι;!... φώναξε ὁ Μπράκ. Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, πᾶμε. Καὶ ὁδήγησε τὸ χωρικὸ στὸ θησαυροφυλάκιό του.

— Θὰ σοῦ δείξω μερικὰ χρυσαφικά, τοῦ εἶπε τότε, καὶ ἄνοιξε ἕνα κιβώτιο, μέσα στὸ ὁποῖο ἦσαν ἄπειρα χρυσὰ νομίσματα.

Ὁ χωρικὸς ἔριξε σ' αὐτὰ μιὰ ἀδιάφορη ματιὰ καὶ κατόπιν μ' ἕνα μορφασμὸ περιφρονήσεως, φώναξε:

— Ἀρκεῖ, μυλόρδε μου, ἀρκεῖ... Τώρα κατάλαβα. Τώρα μπορῶ νὰ πῶ ὅτι εἶμαι ὅμοιός σου στὰ πλούτη.

— Γιατί;... φώναξε ὁ φιλάργυρος λόρδος μὲ ταραχή.

— Γιατί εἶδα αὐτοὺς τοὺς θησαυρούς, ὅπως τοὺς βλέπετε κ' ἐσεῖς, χωρὶς νὰ μπορῆτε νὰ ὠφεληθῆτε τίποτε ἀπὸ αὐτούς!...

Κόκκαλο ὁ λόρδος.